

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 22/2010-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. januára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., D., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1993/98 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. septembra 2009 doručená sťažnosť J. B., D. (ďalej len „sťažovateľ“), vyznačujúca sa neurčitost'ou svojho obsahu, v ktorej sťažovateľ nešpecifikuje základné práva, ktorých porušenie namieta označením príslušných článkov ústavy, prípadne záväznej medzinárodnej zmluvy. Z obsahu sťažnosti však možno vyvodit', že jeho námietky sa v podstate týkajú porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1993/98.

Zo sťažnosti a spisového materiálu okresného súdu sp. zn. 9 C 1993/98 vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom konania na strane navrhovateľa vo veci neplatného zrušenia pracovného pomeru vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 9 C 1993/98. Vo vzťahu k uvedenému konaniu už ústavný súd svojím nálezom sp. zn. II. ÚS 89/06 z 23. augusta 2006 vyslovil porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať vo veci sťažovateľa bez zbytočných prietahov a priznal mu primerané finančné zadostučinenie v sume 60 000 Sk, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Sťažovateľ sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. decembra 2008 opätovne namieta zbytočné prietahy v predmetnom konaní okresného súdu. Ústavný súd o nej rozhodol svojím uznesením sp. zn. IV. ÚS 31/09 z 5. februára 2009, pričom preskúmal konanie okresného súdu v časovom úseku od právoplatnosti nálezu sp. zn. II. ÚS 89/06 z 23. augusta 2006, teda od 3. novembra 2006. Sťažnosť ústavný súd odmietol v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu 7. septembra 2009 sťažovateľ namieta, že priebeh konania v jeho veci sp. zn. 9 C 1993/98 nenaznačuje, že by sa na základe príkazu ústavného súdu ukladajúceho okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov (vysloveného nálezom sp. zn. II. ÚS 89/06 z 23. augusta 2006), prietahy v konaní eliminovali.

Sťažovateľ uvádza, že využil právne prostriedky poskytované na ochranu jeho základného práva a adresoval predsedovi okresného súdu niekoľko sťažností na prietahy v konaní.

Z obsahu sťažnosti sa dá odvodit', že sťažovateľ vidí v postupe okresného súdu porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto ústavnému súdu navrhuje, aby nálezom prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 319 €.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Sťažnosťou zo 7. septembra 2009 sa sťažovateľ opätovne domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 1993/98, pričom o jeho skorších sťažnostiach v tej istej veci ústavný súd už rozhodol nálezom č. k. II. ÚS 89/06-37 z 23. augusta 2006, ktorým vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a uznesením sp. zn. IV. ÚS 31/09 z 5. februára 2009, ktorým preskúmal nasledujúcu časť konania okresného súdu v období po právoplatnosti nálezu sp. zn. II. ÚS 89/06 z 23. augusta 2006, teda po 3. novembri 2006, a sťažnosť odmietol sčasti pre jej neprípustnosť a sčasti ako zjavne neopodstatnenú. S týmto rozhodnutím ústavného súdu sťažovateľ nesúhlasí.

Ústavný súd zároveň zistil, že v konaní o predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľa v tej istej veci (vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 31/09) ústavný súd už preskúmal a posúdil predmetné konanie okresného súdu z hľadiska možného zistenia prietáhov až do 22. augusta 2008, pretože ústavný súd vychádzal v uvedenom konaní z listu podpredsedu okresného súdu z tohto dňa (ktorým reagoval na sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní) a v ňom je zachytený vtedy aktuálny chronologický prehľad procesných úkonov okresného súdu v predmetnom konaní.

Na základe uvedeného a v súlade s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde je sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorá sa týka namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy do 22. augusta 2008, neprípustná, a preto ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie

stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. I. ÚS 167/03). Posúdenie otázky, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02).

Ústavný súd na základe svojej konštantnej judikatúry (I. ÚS 120/03, I. ÚS 66/04, II. ÚS 57/01) berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom..., ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), ďalej tiež preto, že „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03), resp. že „na základe skutočností uvedených v sťažnosti nemožno postup súdu považovať za taký, ktorý by signalizoval pri predbežnom prerokovaní možné porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 131/03).

Ústavný súd preskúmal konanie okresného súdu v období po 22. auguste 2008. Z predloženého spisového materiálu sp. zn. 9 C 1993/98 zistil v predmetnom období tento priebeh a stav konania:

Uznesením z 22. augusta 2008 okresný súd zbavil predchádzajúceho právneho zástupcu sťažovateľa funkcie zastupovania a ustanovil mu nového právneho zástupcu. Ustanovený právny zástupca sa proti uzneseniu 5. septembra 2008 odvolal a okresný súd po doručení vyjadrenia sťažovateľa o podanom odvolaní rozhodol 22. septembra 2008 tak, že zbavil ustanoveného právneho zástupcu funkcie a sťažovateľovi ustanovil nového právneho zástupcu. Proti tomuto uzneseniu sa sťažovateľ 6. októbra 2008 odvolal.

Okresný súd uznesením z 24. novembra 2008 vyzval sťažovateľa na špecifikáciu jeho podania a podaného odvolania zo 6. októbra 2008. Dňa 15. decembra 2008 vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na splnenie uvedenej výzvy, ktorý na ňu reagoval 14. januára 2009 a súčasne predložil okresnému súdu aj späťvzatie predmetného odvolania.

Dňa 2. marca 2009 bol opravný prostriedok so spisovým materiálom predložený Krajskému súdu v Žiline, ktorý uznesením z 31. marca 2009 odvolacie konanie zastavil a vrátil spisový materiál okresnému súdu 15. apríla 2009.

Na základe žiadosti právneho zástupcu sťažovateľa predložil okresný súd 20. mája 2009 spisový materiál pre účely nahliadnutia Okresnému súdu Bratislava II, ktorý mu ho po vykonaní predmetného úkonu vrátil 17. júna 2009.

Dňa 18. augusta 2009 požiadal okresný súd kompetentný štátny orgán o poskytnutie súčinnosti, pričom tento reagoval na jeho výzvu 27. augusta 2009.

Okresný súd vykonal 6. októbra 2009 pojednávanie, na ktorom sa vyjadrili právni zástupcovia strán a na ktorom bola časť veci vylúčená na samostatné konanie, okresný súd nepripustil návrh na zámenu účastníkov a vyhlásil rozsudok, ktorým návrh sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ podal 23. a 24. novembra 2009 proti rozsudku odvolanie.

Okresný súd 3. decembra 2009 vyzval právneho zástupcu odporcu na predloženie vyjadrenia k podanému odvolaniu.

Vychádzajúc zo zistení ústavného súdu nemožno považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle citovaného článku ústavy. Okresný súd pri prerokovávaní a rozhodovaní veci sťažovateľa v predmetnom konaní, resp. pri vykonávaní s nimi súvisiacich úkonov postupoval plynule bez zbytočných prietahov, primerane zložitosti prerokovávanej veci, a teda spôsobom smerujúcim k nastoleniu právnej istoty sťažovateľa vydaním rozsudku vo veci samej zo 6. októbra 2009. Ústavný súd musí zároveň konštatovať, že okresný súd počas prevažnej časti skúmaného obdobia vykonával procesné úkony, ktorými reagoval na početné podania sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu. Na iniciovanie týchto podaní má sťažovateľ ako účastník konania nesporne právo, musí si však byť zároveň vedomý toho, že tento jeho postup objektívne predlžuje dobu súdneho konania.

Ústavný súd preto konštatuje, že postup okresného súdu v posudzovanom časovom úseku konania nesignalizuje možnosť zbytočných prietahov v konaní, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako návrh zjavne neopodstatnený.

Pre úplnosť ústavný súd poznamenáva, že toto jeho rozhodnutie nebráni sťažovateľovi opätovne sa obrátiť so sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti v napadnutom konaní na okresnom súde dochádzalo k zbytočným prieťahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. januára 2010